

rende Hæftelser, hvor Avl, Afrøde, Besætning og Inventar ere pantsatte. I de nye Panteobligationer maa der saaledes findes en Bestemmelse, efter hvilken Panteretten skal indskrænkes til Fordel for Tyendet, og jeg tillader mig at spørge, om der dog ikke heri ligger en Fare, og om det er rigtigt at indføre en Regel, der gør, at Førsteprioriteter i vore Grundejendomme ikke virkelig blive Førsteprioriteter.

De sidste Paragraffer i Lovforslaget omhandle Tyendenævnet, der skal bestaa af 3 Medlemmer, valgte blandt Kommunens Beboere af det stedlige kommunale Raad efter Forholdstalsvalgmaaden, og som skal behandle og paadømme Tvistigheder, der rejse sig af denne Lov. Disse Tyendenævn skulle altsaa erstatte de tidligere Forligsmæglere, og jeg skal gerne indrømme, at disse Forligsmæglere ikke have gjort videre Gavn. Man stillede i sin Tid store Forventninger til denne Institution, men Forventningerne bleve skuffede. Det foreslaaede Tyendenævn vil sandsynligvis gøre mere Gavn end Forligsmæglerne, men dets Betydning forringes en Del ved Bestemmelsen i § 45 om, at hvis det drejer sig om andet end Tjenesteforholdets Opløsning, og Forlig ikke kan opnaas, skal Stedets Retsbetjent indtræde som Formand i Nævnet, og Sagens videre Behandling skal foregaa efter Reglerne for Behandlingen af private Politisager. Ligesom Kommissionens andet Mindretal maa jeg befrygte, at Lægmandselementet ikke vil kunne gøre sig gældende i ønskelig Grad overfor en retskyndig Dommer. Til dette Lægmandselement nærede det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen) nogen Mistillid, særlig efter sine Erfaringer om Voldgift angaaende Handel med Husdyr. Det er muligt, at det ærede Medlem har Ret. Men saa forstaar jeg ganske vist ikke, at det ærede Medlem er en saa ivrig Tilhænger af Procesreformen, der dog i særlig Grad bygger paa Lægmandselementet, paa det borgerlige Ombud.

Til disse Bemærkninger skal jeg paa nærværende Tidspunkt indskrænke mig. Jeg er enig med Justitsministeren i, at vor nuværende Tyendelov trænger til en Revision, men paa alle Punkter kan jeg ikke følge den højtærede Minister. Det er mit Haab, at man i det Udvalg, som nu vil faa med Sagen at gøre, vil tage Hensyn til den Kritik, jeg har tilladt mig at fremsætte. Denne Kritik falder paa ikke faa Punkter sammen med den Kritik, som er fremsat af Kommissionens andet Mindretal, og i den Omstændighed, at Venstre har valgt et Medlem af dette Mindretal til Ordfører,

ser jeg et Varsel om, at den høje Regering og Regeringspartiet ikke ville være tilbøjelige til at rette sig efter vore Ønsker.

R. Christiansen: Efter Nedsættelsen af Tyendekommissionen i Henhold til Loven af 27. Januar 1905 og den berømmelige Rundrejse, som den ærede Kommission foretog Landet over, var det selvfølgelig givet, at der deraf maatte resultere et Forslag til Ændring af Tyendeloven af 1854; og at denne Lov efter Nutidens Betragtning af disse Forhold maatte i en ikke ringe Grad demokratiseres, var selvfølgelig ogsaa givet. Jeg skal indrømme, at ogsaa efter min Opfattelse indeholder Loven af 1854, skønt den rummer mange Begunstigelser ogsaa til Værn for Tyendet, enkelte Bestemmelser, som i en haard Husbonds Haand virkelig kunde være i høj Grad generende for og vel ogsaa uretfærdige mod Tyendet. Derfor var det rimeligt, at Loven maatte undergaa betydelige Forandringer. Som det er sagt af alle Ordførerne, have Kommissionens Medlemmer delt sig i tre Afdelinger, men det er interessant at se, at Delingen ikke er sket efter politiske Linier, at det altsaa er de saglige Opfattelser, der have gjort sig gældende indenfor Kommissionen. Det ene Mindretal har foreslaaet Tyendelovens fuldstændige Ophævelse. Det kan jeg slet ikke være enig i. Jeg slutter mig derimod til den højtærede Justitsministers Betragtning ved Lovforslagets Forelæggelse, at et lovordnet retligt Forhold er nødvendigt i denne Sag, der har saa overordentlig stor Betydning for saa mange Mennesker. Jeg har en ganske god Erfaring i Tyendeforhold, idet jeg har været Husbond i 48 Aar og haft med mange Hundrede Tyender at gøre, og jeg vil sige, at jeg i den lange Aarrække aldrig har fundet, at de gode, tro og pligtfulde Tyender have haft noget væsentligt mod, at vi overhovedet have en Tyendelov; men jo mere ustadige, jo mere løse de vedkommende have været, jo mere tilbøjelige de have været enten til Nydelse af Spiritus eller til Udflygt af forskellig letsindig Art, des mere have de været mod Tyendeloven og imod Bestemmelserne om Løsning af det saakaldte Flyttebevis.

Jeg har den Opfattelse, at Tyendeloven er til Nytte for begge Parter, baade for Tyende og Husbond. Den bør maaske mest være til Nytte for Tyendet; det er da ogsaa fra alle Sider anerkendt, at det foreliggende Lovforslag nærmest er at betragte som en Beskyttelseslov for Tyendet,